

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES Nº 1 O CARBALLIÑO

CURSO: 2º BACHARELATO

MATERIA: CIENCIAS DA TERRA E O MEDIOAMBIENTE

DEPARTAMENTO: CIENCIAS NATURAIS

DATA: 12/5/2020

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles da 1ª e 2ª avaliación

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.1. Realizar modelos de sistemas considerando as variables, analizando a interdependencia dos seus elementos e establecendo as súas relacións causais.	CTMAB1.1.1. Contrasta a interdependencia dos elementos dun sistema establecendo as súas relacións.
B1.2. Aplicar a dinámica de sistemas aos cambios ambientais acontecidos como consecuencia da aparición da vida e as actividades humanas ao longo da historia.	CTMAB1.2.1. Analiza, a partir de modelos sinxelos, os cambios ambientais que tiveron lugar como consecuencia da aparición da vida e da acción humana ao longo da historia
B1.3. Identificar recursos, riscos e impactos, asociándoos á actividade humana sobre o medio ambiente.	CTMAB1.3.1. Identifica e clasifica recursos, riscos e impactos ambientais asociados
B2.1. Identificar os efectos da radiación solar na dinámica das capas fluídas, no clima e na xeodinámica externa.	CTMAB2.1.1. Valora a radiación solar como recurso enerxético. 2.1.2. Relaciona a radiación solar coa dinámica das capas fluídas e o clima.
B2.2. Comprender o funcionamento das capas fluídas establecendo a súa relación co clima.	CTMAB2.2.1. Explica a dinámica da atmosfera e as súas consecuencias no clima.
B2.3. Recoñecer os compoñentes da atmosfera relacionándoos coa súa procedencia e importancia biolóxica.	CTMAB2.3.1. Identifica os compoñentes da atmosfera en relación coa súa procedencia, a súa distribución e a súa dinámica. CTMAB2.3.2. Relaciona os compoñentes da atmosfera coa súa importancia biolóxica.
B2.4. Comprender a importancia da capa de ozono e a súa orixe	CTMAB2.4.1. Determina a importancia da capa de ozono e valora os

	<p>efectos da súa diminución. CTMAB2.4.2. Sinala medidas que preveñen a diminución da capa de ozono.</p>
<p>B2.5. Determinar a orixe do efecto invernadoiro e a súa relación coa vida na Terra.</p>	<p>CTMAB2.5.2. Comprende e explica que factores provocan o aumento do efecto invernadoiro e as súas consecuencias.</p>
<p>B2.6. Comprender o papel da hidrosfera como regulador climático.</p>	<p>CTMAB2.6.1. Razona o funcionamento da hidrosfera como regulador climático.</p>
<p>B2.7. Asociar algúns fenómenos climáticos coas correntes oceánicas (ou a temperatura superficial da auga).</p>	<p>CTMAB2.7.1. Explica a relación entre as correntes oceánicas e fenómenos como "El Niño" e os furacáns, entre outros. CTMAB2.7.2. Asocia as correntes oceánicas coa circulación dos ventos e o clima.</p>
<p>B2.8. Explicar a formación de precipitacións en relación aos movementos de masas de aire e interpretar mapas meteorolóxicos.</p>	<p>CTMAB2.8.2. Interpreta mapas meteorolóxicos.</p>
<p>B3.1. Argumentar a orixe da contaminación atmosférica e identificar os efectos sociais, ambientais e sanitarios que produce.</p>	<p>CTMAB3.1.2. Asocia os contaminantes coa súa orixe e recoñece as súas consecuencias sociais, ambientais e sanitarias.</p>
<p>B3.2. Propor medidas que favorecen a diminución da contaminación atmosférica e do efecto invernadoiro.</p>	<p>CTMAB3.2.1. Describe medidas que preveñen ou atenúan a contaminación atmosférica e o efecto invernadoiro. CTMAB3.4.1. Describe os efectos locais, rexionais e globais ocasionados pola contaminación do aire.</p>

<p>B4.1. Clasificar os contaminantes da auga en relación á súa orixe e aos seus efectos.</p>	<p>CTMAB4.1.1. Coñece e describe a orixe e os efectos da contaminación das augas superficiais e subterráneas</p>
<p>B4.4. Coñecer os sistemas de potabilización e depuración das augas residuais.</p>	<p>CTMAB4.4.1. Esquematiza as fases de potabilización e depuración da auga nunha EDAR</p>
<p>B5.7. Recoñecer os recursos minerais, os combustibles fósiles e os impactos derivados do seu uso.</p>	<p>CTMAB5.7.1. Relaciona a utilización dos principais recursos minerais e enerxéticos cos problemas ambientais ocasionados e cos riscos asociados</p>
<p>B5.9. Identificar medidas de uso eficiente da enerxía e dos recursos, determinando os seus beneficios</p>	<p>CTMAB5.9.2. Avalía as medidas quepromoven un uso eficiente da enerxía e dos recursos.</p>

1.2 Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación que se avanzarán na 3ª avaliación

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B5.2. Identificar os factores que determinan, favorecen e atenúan os riscos xeolóxicos sísmico e volcánico.	CTMAB5.2.1. Explica a orixe e os factores que determinan os riscos sísmico e volcánico.
B5.3. Identificar os danos que producen os riscos xeolóxicos, e determinar métodos de predición e prevención.	CTMAB5.3.1. Coñece os métodos de predición e prevención dos riscos xeolóxicos.
B5.5. Determinar os riscos asociados aos sistemas de ladeira e fluviais, e valorar os factores que inflúen.	CTMAB5.5.1. Identifica os riscos asociados aos sistemas de ladeira e fluviais, e comprende os factores que interveñen.
B6.1. Recoñecer as relacións tróficas dos ecosistemas, valorando a influencia dos factores limitantes da produción primaria e daqueles que aumentan a súa rendibilidade.	CTMAB6.1.1. Identifica os factores limitantes da produción primaria e aqueles que aumentan a súa rendibilidade. CTMAB6.1.2. Esquematiza as relacións tróficas dun ecosistema. CTMAB6.1.3. Interpreta gráficos, pirámides, cadeas e redes tróficas.
B6.2. Comprender a circulación de bioelementos (sobre todo O, C, N, P e S) entre os subsistemas terrestres.	CTMAB6.2.1. Esquematiza os ciclos bioquímicos e argumenta a importancia do seu equilibrio.
B6.3. Comprender os cambios que se suceden nos ecosistemas ao longo do tempo.	CTMAB6.3.1. Identifica os cambios que se producen nas sucesións ecolóxicas e interpreta a variación dos parámetros tróficos.

<p>B6.5. Distinguir a importancia da biodiversidade e recoñecer as actividades que teñen efectos negativos sobre ela.</p>	<p>CTMAB6.5.1. Argumenta a importancia da biodiversidade e os riscos que supón a súa diminución.</p>
<p>B6.6. Identificar os tipos de solo, en relación coa litoloxía e o clima que os orixinou.</p>	<p>CTMAB6.6.1. Clasifica os tipos de solo en relación coa litoloxía e o clima que os orixina.</p>
<p>B6.9. Analizar os problemas ambientais producidos pola deforestación, a agricultura e a gandaría.</p>	<p>CTMAB6.9.1. Analiza os problemas ambientais producidos pola deforestación, a agricultura e a gandaría.</p>
<p>B6.12. Valorar a conservación das zonas litorais polo seu elevado valor ecolóxico.</p>	<p>CTMAB6.12.1. Establece a importancia da conservación das zonas litorais.</p>
<p>B7.1. Establecer diferenzas entre o desenvolvemento incontrolado, o conservacionismo e o desenvolvemento sustentable.</p>	<p>CTMAB7.1.2. Argumenta as diferenzas entre o desenvolvemento incontrolado, o conservacionismo e o desenvolvemento sustentable.</p>
<p>B7.4. Determinar a orixe dos residuos, as consecuencias da súa produción e do seu consumo, e as alternativas á súa xestión.</p>	<p>CTMAB7.4.1. Relaciona o consumo dalgúns produtos e a deterioración do medio. CTMAB7.4.2. Expón políticas ambientais adecuadas á defensa do medio.</p>
<p>B7.5. Valorar a importancia do uso de novas tecnoloxías nos estudos ambientais e interpretar matrices sinxelas para a ordenación do territorio.</p>	<p>CTMAB7.5.1. Comprende e explica a importancia do uso de novas tecnoloxías nos estudos ambientais.</p>
<p>B7.6. Coñecer os principais organismos nacionais e internacionais en materia ambiental, e a lexislación estatal</p>	<p>CTMAB7.6.2. Coñece a lexislación española e galega sobre algúns impactos ambientais e as normas de</p>

e autonómica sobre algúns impactos ambientais.	prevención aplicables.
B7.7. Valorar a protección dos espazos naturais.	CTMAB7.7.1. Argumenta a necesidade de protección dos espazos naturais e as súas consecuencias; en particular, os do seu contorno máis próximo.

2.Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos: Observación sistemática e valoración das actitudes dos alumnos respecto da materia, análise das monografías , infografías e traballos documentais do alumnado, valoración das probas específicas por escrito, recopilación e valoración dos materiais producidos polos alumnos.</p>
	<p>Instrumentos: Realización de actividades de autoavaliación, cuestionarios, formularios, exame escrito, traballos individuais e a súa exposición na aula, traballos en grupo</p>
Cualificación final	<p>Media das cualificacións dúas primeiras avaliacións ou no seu caso das recuperacións realizadas, sempre que nos dous casos a cualificación sexa 4 ou superior Os alumnos deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva. A esta media sumarase unha cualificación dos diferentes exercicios, actividades e traballos, realizados desde o 13 de marzo ata o remate do curso escolar. Esta cualificación a engadir á media das dúas primeiras avaliacións será como máximo de 1 punto</p>
Proba extraordinaria de setembro	Proba escrita

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	Realización de actividades, exercicios de autoavaliación e traballos sobre os contidos do libro de texto e do libro de prÁcticas da materia
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Todos os alumnos teñen conectividade : Aula virtual do instituto , abalar móvil, correo electrónico
Materiais e recursos	Libro de texto e de prácticas editorial Edelvives, abalar móvil, correo electrónico, web

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	Abalar móvil, correo electrónico
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA. CURSO 2019/2020

**CENTRO: IES Nº 1 O CARBALLIÑO
CURSO: 4º ESO
MATERIA: CULTURA CIENTÍFICA
DEPARTAMENTO: CIENCIAS NATURAIS
DATA: 12/5/2020**

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

1.1 Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación (desenvolvidos e valorados na 1º e 2º avaliación e que se reforzarán no 3ª trimestre de cara a recuperación para os alumnos que non superaron algunha destas avaliacións)	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.1. Obter, seleccionar e valorar informacións relacionados con temas científicos da actualidade.	CCIB1.1.1. Analiza un texto científico, valorando de forma crítica o seu contido.
	CCIB1.1.2. Presenta información sobre un tema tras realizar unha procura guiada de fontes de contido científico, utilizando tanto os soportes tradicionais como internet.
B1.2. Valorar a importancia da investigación e o desenvolvemento tecnolóxico na actividade cotiá.	CCIB1.2.1. Analiza o papel da investigación científica como motor da nosa sociedade e a súa importancia ao longo da historia.
B1.3. Comunicar conclusións e ideas en distintos soportes a públicos diversos, utilizando eficazmente as tecnoloxías da información e da comunicación, para transmitir opinións propias argumentadas.	CCIB1.3.1. Comenta artigos científicos divulgativos realizando valoracións críticas e análises das consecuencias sociais, e defende en público as súas conclusións.
B2.1. Diferenciar as explicacións científicas relacionadas co Universo, o Sistema Solar, a Terra, a orixe da vida e a evolución das especies, daquelas baseadas en opinións ou crenzas.	CCIB2.1.1. Describe as teorías acerca da orixe, a evolución e o final do Universo, e establece os argumentos que as sustentan.
B2.2. Coñecer os feitos históricos e as teorías que xurdiron ao longo da historia sobre a orixe do Universo, e en particular a teoría do Big Bang.	CCIB2.2.1. Recoñece a teoría do Big Bang como explicación á orixe do Universo.
	CCIB2.2.2. Sinala os acontecementos científicos que foron fundamentais para o coñecemento actual do Universo.
B2.3. Describir a organización do Universo e como se agrupan as estrelas e pos planetas.	CCIB2.3.1. Establece a organización do Universo coñecido, e sitúa nel o sistema solar.
	CCIB2.3.2. Determina, coa axuda de exemplos, os aspectos máis salientables da Vía Láctea.
	CCIB2.3.3. Xustifica a existencia da materia escura para explicar a

	<p>estrutura do Universo.</p>
<p>B2.6. Recoñecer a formación do Sistema Solar.</p>	<p>CCIB2.6.1. Explica a formación do Sistema Solar e describe a súa estrutura e as súas características principais.</p>
<p>B2.7. Indicar as condicións para a vida noutros planetas.</p>	<p>CCIB2.7.1. Indica as condicións que debe cumprir un planeta para que poida albergar vida.</p>
<p>B4.1. Recoñecer que a saúde non é soamente a ausencia de afeccións ou doenzas.</p>	<p>CCIB4.1.1. Comprende a definición da saúde que dá a Organización Mundial da Saúde (OMS).</p>
<p>B4.2. Diferenciar os tipos de doenzas máis frecuentes, identificando algúns indicadores, causas e tratamentos máis comúns, e valorar e describir a importancia do uso responsable dos medicamentos.</p>	<p>CCIB4.2.1. Determina o carácter infeccioso dunha doenza atendendo ás súas causas e aos seus efectos.</p>
	<p>CCIB4.2.2. Describe as características dos microorganismos causantes de doenzas infectocontaxiosas.</p>
	<p>CCIB4.2.3. Coñece e enumera as doenzas infecciosas máis importantes producidas por bacterias, virus, protozoos e fungos, identifica os posibles medios de contaxio, e describe as etapas xerais do seu desenvolvemento e os posibles tratamentos.</p>
	<p>CCIB4.2.4. Identifica os mecanismos de defensa que posúe o organismo humano, e xustifica a súa función.</p>
	<p>CCIB4.2.5. Interpreta nos prospectos dos medicamentos informacións relativas a posoloxía, indicacións e efectos adversos dos medicamentos de uso máis común no día a día.</p>
<p>B4.3. Estudar a explicación e o tratamento da doenza que se fixo ao longo da historia.</p>	<p>CCIB4.3.1. Identifica os feitos históricos máis salientables no avance da prevención, a detección e o tratamento das doenzas.</p>
	<p>CCIB4.3.2. Recoñece a importancia que a descuberta da penicilina tivo na loita contra as infeccións bacterianas, a súa repercusión social e o perigo de crear resistencias aos fármacos.</p>
	<p>CCIB4.3.3. Explica como actúa unha vacina e xustifica a importancia da</p>

	vacinación como medio de inmunización masiva ante determinadas doenzas.
B4.4. Coñecer as principais características do cancro, a diabete, as doenzas cardiovasculares, as doenzas mentais, etc., así como os principais tratamentos e a importancia das revisións preventivas.	CCIB4.4.1. Analiza as causas, os efectos e os tratamentos do cancro, da diabete, das doenzas cardiovasculares e das doenzas mentais.
	CCIB4.4.2. Valora a importancia da loita contra o cancro e establece as principais liñas de actuación para previr a doenza.
B4.5. Tomar conciencia do problema social e humano que supón o consumo de drogas.	CCIB4.5.1. Xustifica os principais efectos que sobre o organismo teñen os diferentes tipos de drogas e o perigo asociado ao seu consumo.

1.2 Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación a desenvolver no 3º trimestre

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B4.6. Valorar a importancia de adoptar medidas preventivas que eviten os contaxios e que prioricen os controis médicos periódicos e os estilos de vida saudable	CCIB4.6.1. Recoñece estilos de vida que contribúan á extensión de determinadas doenzas (cancro, doenzas cardiovasculares e mentais, etc.). CCIB4.6.2. Establece a relación entre alimentación e saúde, e describe o que se considera unha dieta sa.
B3.3. Valorar as graves implicacións sociais, tanto na actualidade como no futuro, da sobreexplotación de recursos naturais, a contaminación, a desertización, a perda de biodiversidade e o tratamento de residuos.	CCIB3.3.1. Recoñece os efectos do cambio climático, establece as súas causas e propón medidas concretas e aplicables, a nivel global e individual, para o reducir.
	CCIB3.3.2. Valora e describe os impactos da sobreexplotación dos recursos naturais, a contaminación, a desertización, os tratamentos de residuos e a perda de biodiversidade, e propón solucións e actitudes persoais e colectivas para os paliar.
B3.5. Xustificar a necesidade de procurar novas fontes de enerxía non contaminantes e economicamente viables, para manter o estado de benestar da sociedade actual.	CCIB3.5.1. Establece as vantaxes e inconvenientes das diferentes fontes de enerxía, tanto renovables como non renovables.

1. Avaliación e cualificación

Avaliación	<p>Procedementos: observación sistemática do traballo, análise de producións, traballos documentais do alumnado, videos explicativos. Traballos de síntese, resolución exercicios .</p> <p>Instrumentos: guía de observación, rúbricas, exames orais/escritos online</p>
Cualificación final	<p>A cualificación final será a media da cualificación outorgada na primeira e segunda avaliación , o no seu caso nas recuperacións realizadas . Incrementarase esa nota ata nun 20% segundo a cualificación obtida nas actividades de reforzo e / ou ampliación ,realizados desde o 13/03/2020 ademais de como máximo un 10% pola lectura de libros de ciencia.</p> <p>Aqueles alumnos que deben recuperar a primeira e/ou segunda avaliación deberán entregar as actividades de repaso , reforzo ou recuperación, nas datas programadas para cada unha. Estas actividades, ben entregadas en prazo e forma, serán cualificadas cunha nota máxima dun 5 na recuperación. Aqueles alumnos que opten a máis nota deberán realizar ademais, unha proba final telemática. Aqueles alumnos que non entreguen en prazo e forma as actividades de recuperación, deberán realizar unha proba final telemática.</p> <p>Os alumnos que se atopen nesta circunstancia deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva.</p>
Proba extraordinaria de setembro	Proba escrita

2. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	Reforzo: esquemas, fichas de repaso, actividades comprensión e relación de contidos, videos aclaratorios Actividades de ampliación: vehiculadas a potenciar o desenvolvemento de competencias na situación de traballo actual : Traballos documentais → video didácticos → mapas conceptuais → infografía para avanzar en contidos imprescindibles da materia
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Todos os alumnos teñen conectividade:, correo electrónico, abalar móbil, webex, drive, quicktimeplayer, aula virtual
Materiais e recursos	Libro dixital, temas power point, textos científicos

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias

Abalar móbil, correo electrónico

Publicidade

Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA. CURSO 2019/2020

**CENTRO: IES Nº 1 O CARBALLIÑO
CURSO: 4º ESO
MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXIA
DEPARTAMENTO: CIENCIAS NATURAIS
DATA: 12/5/2020**

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.
2. Avaliación e cualificación.
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)
4. Información e publicidade.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

1.1 Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación (desenvolvidos e valorados na 1º e 2º avaliación)	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<p>B2.2. Rexistrar e reconstruír algúns dos cambios máis notables da historia da Terra, e asocialos coa súa situación actual</p> <p>B2.3. Categorizar e integrar os procesos xeolóxicos máis importantes da historia da Terra.</p> <p>B1.19. Describir a hominización.</p> <p>B2.5. Interpretar cortes xeolóxicos sinxelos e perfís topográficos como procedemento para o estudo dunha zona ou dun terreo.</p>	<p>BXB2.2.1. Reconstrúe algúns cambios notables na Terra, mediante a utilización de modelos temporais a escala e recoñecendo as unidades temporais na historia xeolóxica.</p> <p>BXB2.3.1. Discrimina os principais acontecementos xeolóxicos, climáticos e biolóxicos que tiveron lugar ao longo da historia da Terra, e recoñece algúns animais e plantas característicos de cada era</p> <p>BXB1.19.1. Recoñece e describe as fases da hominización.</p> <p>BXB2.5.1. Interpreta un mapa topográfico e fai perfís topográficos..</p> <p>BXB2.5.2. Resolve problemas sinxelos de datación relativa, aplicando os principios de superposición de estratos, superposición de procesos e correlación</p>
<p>B2.6. Comprender e comparar os modelos que explican a estrutura e a composición da Terra.</p> <p>B2.7. Combinar o modelo dinámico da estrutura interna da Terra coa teoría da tectónica de placas.</p> <p>B2.8. Recoñecer as evidencias da deriva continental e da expansión do fondo oceánico.</p> <p>B2.9. Interpretar algúns fenómenos xeolóxicos asociados ao movemento da litosfera e relacionalos coa súa situación en mapas terrestres. Comprender os fenómenos naturais producidos nos contactos das placas.</p> <p>B2.10. Explicar a orixe das cordilleiras, os arcos de illas e os oróxenos térmicos.</p> <p>B2.11. Contrastar os tipos de placas litosféricas e asociarlles movementos e consecuencias.</p>	<p>BXB2.6.1. Analiza e compara os modelos que explican a estrutura e a composición da Terra.</p> <p>BXB2.7.1. Relaciona as características da estrutura interna da Terra e asóciaas cos fenómenos superficiais</p> <p>BXB2.8.1. Expresa algunhas evidencias actuais da deriva continental e da expansión do fondo oceánico.</p> <p>BXB2.9.1. Coñece e explica razoadamente os movementos relativos das placas litosféricas. CAA</p> <p>BXB2.9.2. Interpreta as consecuencias dos movementos das placas no relevo</p> <p>BXB2.10.1. Identifica as causas dos principais relevos terrestres.</p> <p>BXB2.11.1. Relaciona os movementos das placas con procesos tectónicos.</p> <p>BXB2.12.1. Interpreta a evolución do relevo baixo a influencia da dinámica externa e interna.</p>

<p>B1.1. Determinar as analogías e as diferenzas na estrutura das células procariotas e eucariotas, e interpretar as relacións evolutivas entre elas.</p>	<p>BXB1.1.1. Compara a célula procariota e a eucariota, a animal e a vexetal, e reconece a función dos orgánulos celulares e a relación entre morfoloxía e función. BXB1.1.2. Identifica tipos de células utilizando o microscopio óptico, micrografías e esquemas gráficos.</p>
<p>B1.2. Identificar o núcleo celular e a súa organización segundo as fases do ciclo celular, a través da observación directa ou indirecta.</p> <p>B1.3. Comparar a estrutura dos cromosomas e da cromatina.</p> <p>B1.4. Formular e identificar os principais procesos que teñen lugar na mitose e na meiose, e revisar o seu significado e a súa importancia biolóxica.</p> <p>B1.5. Comparar os tipos e a composición dos ácidos nucleicos, e relacionalos coa súa función.</p>	<p>BXB1.2.1. Distingue os compoñentes do núcleo e a súa función segundo as etapas do ciclo celular</p> <p>BXB1.3.1. Recoñece as partes dun cromosoma utilizándoo para construír un cariotipo.</p> <p>BXB1.4.1. Recoñece as fases da mitose e meiose, diferencia ambos os procesos e distingue o seu significado biolóxico.</p> <p>BXB1.5.1. Distingue os ácidos nucleicos e enumera os seus compoñentes.</p>

Na seguinte táboa identifícanse os criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe desenvolvidos a través de diversas actividades ata o 12/03/2020 pero non valoradas na primeira nin na segunda avaliación() , así como os non desenvolvidos , e programados a través de diversas actividades durante o terceiro trimestre .**

**1.2 Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación
(desenvolvidos na 2º avaliación e non avaliados (**)) e desenvolvidos na 3º avaliación**

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<p>(**)B1.6. Relacionar a replicación do ADN coa conservación da información xenética.. (**))B1.7. Comprender e ilustrar como se expresa a información xenética, utilizando o código xenético e resolvendo problemas sinxelos. (**))B1.8. Valorar e recoñecer o papel das mutacións na diversidade xenética, e comprender a relación entre mutación e evolución</p>	<p>BXB1.6.1. Recoñece a función do ADN como portador da información xenética, e relaciónao co concepto de xene BXB1.7.1. Ilustra os mecanismos da expresión xenética por medio do código xenético. BXB1.8.1. Recoñece e explica en que consist</p>
<p>(**)B1.12. Identificar as técnicas da enxeñaría xenética: ADN recombinante e PCR. (**))B1.13. Comprender e describir o proceso da clonación. (**))B1.15. Valorar e interpretar as aplicacións da tecnoloxía do ADN recombinante na agricultura, na gandaría, no ambiente e na saúde.</p>	<p>BXB1.12.1. Diferencia técnicas de traballo en enxeñaría xenética. BXB1.13.1. Describe as técnicas de clonación animal, distinguindo clonación terapéutica e reprodutiva BXB1.13.1. Describe as técnicas de clonación animal, distinguindo clonación terapéutica e reprodutiva BXB1.15.1. Interpreta criticamente as consecuencias dos avances actuais no campo da biotecnoloxía.</p>
<p><i>B1.9. Formular os principios da xenética mendeliana, aplicando as leis da herdanza na resolución de problemas sinxelos, e recoñecer a base cromosómica das leis de Mendel. . .</i> <i>B1.10. Diferenciar a herdanza do sexo e a ligada ao sexo, e establecer a relación entre elas.</i></p>	<p><i>BXB1.9.1. Recoñece os principios básicos da xenética mendeliana e resolve problemas prácticos de cruzamentos con un ou dous caracteres</i> <i>BXB1.10.1. Resolve problemas prácticos sobre a herdanza do sexo e a ligada ao sexo.</i> <i>BXB1.11.1. Identifica as doenzas hereditarias máis frecuentes e o seu alcance social, e resolve problemas prácticos sobre doenzas hereditarias, utilizando árbores xenealóxicas.</i></p>

B1.16. Coñecer e describir as hipóteses sobre a orixe da vida e as probas da evolución. Comparar lamarckismo, darwinismo e neodarwinismo.

B1.17. Comprender e establecer os mecanismos da evolución destacando a importancia da mutación e a selección. Analizar o debate entre gradualismo, saltacionismo e neutralismo.

BXB1.16.1. Distingue as características diferenciadoras entre lamarckismo, darwinismo e neodarwinismo.

BXB1.17.1. Establece a relación entre variabilidade xenética, adaptación e selección natural.

2. Avaliación e cualificación

Avaliación	Procedementos: observación sistemática, análise das monografías , traballos documentais do alumnado, probas específicas, valoracións por escrito, recopilación de materiais.
	Instrumentos: exames escritos, análise de producións(tarefas de investigación individuais , actividades a partir de videos e páxinas webs), problemas resoltos , probas aula moodle
Cualificación final	A cualificación final será a media da cualificación outorgada na primeira e segunda avaliación , o no seu caso nas recuperacións realizadas . Incrementarase esa nota ata nun 10% segundo a cualificación obtida nas actividades de reforzo e / ou ampliación , realizados desde o 13/03/2020 .
	Aqueles alumnos que deben recuperar a primeira e/ou segunda avaliación deberán entregar as actividades de repaso , reforzo e ampliación, nas datas programadas para cada unha. Estas actividades, ben entregadas en prazo e forma, serán cualificadas cunha nota máxima dun 5 na recuperación. Aqueles alumnos que non entreguen en prazo e forma as actividades de recuperación, terán que realizar unha proba final telemática. Os alumnos que se atopen nesta circunstancia deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva
Proba extraordinaria de setembro	Realización dunha proba escrita

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	<p>Exercicios de reforzo-repaso dos contidos da 1º e 2º avaliación.</p> <p>Actividades de aprendizaxe integradas vehiculadas a potenciar o desenvolvemento de competencias na situación de traballo actual : Traballos documentais → video didácticos → mapas conceptuais → para avanzar en contidos imprescindibles da materia</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Con conectividade : Aula virtual do instituto , drive , cisco meet , abalar móbil</p> <p>Sen conectividade: Aqueles alumnos que non poden enviar a través do correo electrónico ou da aula virtual os traballos , actividades e/ou exercicios realizados durante o terceiro trimestre deberán entregalos no instituto antes do 10 de xuño , nunha libreta perfectamente realizados , numerados e datados para poder optar á puntuación establecida para as actividades do 3º trimestre , tal e como se recolle na táboa anterior .</p>
Materiais e recursos	Libro de texto de bioloxía S.M , recursos dixitais e audiovisuais, textos seleccionados de diferentes libros de texto

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	Abalar móbil, correo electrónico
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA. CURSO 2019/2020

**CENTRO: IES Nº 1 O CARBALLIÑO
CURSO: 2º BACHARELATO
MATERIA: BIOLOXÍA
DEPARTAMENTO: CIENCIAS NATURAIS
DATA: 12/5/2020**

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe xa vistos e avaliados na 1ª e 2ª avaliación

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<p>B1.1. Determinar as propiedades fisicoquímicas dos bioelementos que os fan indispensables para a vida. Relacionar os enlaces químicos coa súa importancia biolóxica.</p>	<p>BB1.1. Describe técnicas instrumentais e métodos físicos e químicos que permiten o illamento das moléculas e a súa contribución ao grande avance da experimentación biolóxica.</p>
<p>B1.2. Argumentar as razóns polas que a auga e os sales minerais son fundamentais nos procesos biolóxicos.</p>	<p>BB1.2.1. Relaciona a estrutura química da auga coas súas funcións biolóxicas.</p> <p>BB1.2.2. Distingue os tipos de sales minerais, e relaciona a composición coa función.</p> <p>BB1.2.3. Contrasta e realiza experiencias dos procesos de difusión, osmose e diálise, e interpreta a súa relación coa concentración salina das células.</p>
<p>B1.3. Recoñecer e identificar os tipos de moléculas que constitúen a materia viva, e relacionalos coas súas respectivas funcións biolóxicas na célula.</p>	<p>BB1.3.1. Recoñece e clasifica os tipos de biomoléculas orgánicas, e relaciona a súa composición química coa súa estrutura e coa súa función.</p> <p>BB1.3.2. Deseña e realiza experiencias identificando en mostras biolóxicas a presenza de moléculas orgánicas.</p> <p>BB1.3.3. Contrasta e relaciona os procesos de diálise, centrifugación e electroforese, e interpreta a súa relación coas biomoléculas orgánicas.</p>
<p>B1.4. Identificar os tipos de monómeros que forman as macromoléculas</p>	<p>BB1.4.1. Identifica os monómeros e distingue os enlaces químicos que</p>

biolóxicas e os enlaces que os unen.	permiten a síntese das macromoléculas: enlaces O-glicosídico, enlace éster, enlace peptídico e enlace O-nucleosídico.
B1.5. Determinar a composición química e describir a función, a localización e exemplos das principais biomoléculas orgánicas.	BB1.5.1. Describe a composición e a función das principais biomoléculas orgánicas.
B1.6. Comprender e diferenciar a función biocatalizadora dos encimas, con valoración da súa importancia biolóxica.	BB1.6.1. Contrasta o papel fundamental dos encimas como biocatalizadores, e relaciona as súas propiedades coa súa función catalítica.
B1.7. Sinalar a importancia das vitaminas para o mantemento da vida.	BB1.7.1. Identifica os tipos de vitaminas asociando a súa imprescindible función coas doenzas que preveñen.
B2.1. Establecer as diferenzas estruturais e de composición entre células procariotas e eucarióticas.	BB2.1.1. Compara unha célula procariota con unha eucariótica, e identifica os orgánulos citoplasmático presentes nelas.
B2.2. Interpretar e identificar a estrutura dunha célula eucariótica animal e dunha vexetal, representar os seus orgánulos e describir a súa función.	BB2.2.1. Esquematiza os orgánulos citoplasmáticos e recoñece as súas estruturas. BB2.2.2. Analiza a relación entre a composición química, a estrutura e a ultraestrutura dos orgánulos celulares, e a súa función.
B2.3. Analizar o ciclo celular e diferenciar as súas fases.	BB2.3.1. Identifica as fases do ciclo celular, e explica os principais procesos que acontecen en cada unha
B2.4. Distinguir e identificar os tipos de división celular, e desenvolver os acontecementos que teñen	BB2.4.1. Recoñece en microfotografías e esquemas as fases da mitose

<p>lugar en cada fase.</p>	<p>e da meiose, e indica os acontecementos básicos que se producen en cada unha.</p> <p>BB2.4.2. Establece as analogías e as diferenzas máis significativas entre mitose e meiose.</p>
<p>B2.5. Argumentar a relación da meiose coa variabilidade xenética das especies.</p>	<p>BB2.5.1. Resume a relación da meiose coa reprodución sexual, o aumento da variabilidade xenética e a posibilidade de evolución das especies.</p>
<p>B2.6. Examinar e comprender a importancia das membranas na regulación dos intercambios celulares para o mantemento da vida, e realizar experiencias sobre a plasmolise e a turxescencia.</p>	<p>BB2.6.1. Compara e distingue os tipos e os subtipos de transporte a través das membranas, e explica detalladamente as características de cada un.</p>
<p>B2.7. Comprender e diferenciar os procesos de catabolismo e anabolismo, e establecer a relación entre ambos.</p>	<p>BB2.7.1. Define e interpreta os procesos catabólicos e os anabólicos, así como os intercambios enerxéticos asociados a eles.</p>
<p>B2.8. Describir as fases da respiración celular, identificando rutas e produtos iniciais e finais.</p>	<p>BB2.8.1. Sitúa, a nivel celular e a nivel de orgánulo, o lugar onde se produce cada un destes procesos, e diferencia en cada caso as rutas principais de degradación e de síntese, e os encimas e as moléculas máis importantes responsables dos devanditos procesos.</p>
<p>B2.9. Diferenciar a vía aeróbica da anaeróbica.</p>	<p>BB2.9.1. Contrasta as vías aeróbicas e anaeróbicas, e establece a súa relación co seu rendemento enerxético.</p>

	<p>BB2.9.2. Valora a importancia das fermentacións en numerosos procesos industriais, e recoñece as súas aplicacións.</p>
<p>B2.10. Pormenorizar os procesos que teñen lugar en cada fase da fotosíntese.</p>	<p>BB2.10.1. Identifica e clasifica os tipos de organismos fotosintéticos.</p> <p>BB2.10.2. Localiza a nivel subcelular onde se leva a cabo cada fase, e destaca os procesos que teñen lugar.</p>
<p>B2.11. Xustificar a importancia biolóxica da fotosíntese como proceso de biosíntese, individual para os organismos pero tamén global no mantemento da vida na Terra.</p>	<p>BB2.11.1. Contrasta a importancia biolóxica da fotosíntese para o mantemento da vida na Terra.</p>
<p>B2.12. Argumentar a importancia da quimiosíntese.</p>	<p>BB2.12.1. Valora o papel biolóxico dos organismos quimiosintéticos.</p>
<p>B3.10. Formular os principios da xenética mendeliana, aplicando as leis da herdanza na resolución de problemas, e establecer a relación entre as proporcións da descendencia e a información xenética</p>	<p>BB3.10.1. Analiza e predí aplicando os principios da xenética mendeliana, os resultados de exercicios de transmisión de caracteres autosómicos, caracteres ligados ao sexo e influídos polo sexo</p>

1.1 Estándares de aprendizaxe que se avanzaran na 3º avaliación

Criterio de avaliacion	Estándar de aprendizaxe
B3.1. Analizar o papel do ADN como portador da información xenética.	BB3.1.1. Describe a estrutura e a composición química do ADN, e recoñece a súa importancia biolóxica como molécula responsable do almacenamento, a conservación e a transmisión da información xenética.
B3.4. Determinar as características e as funcións dos ARN.	BB3.4.1. Diferencia os tipos de ARN e a función de cada un nos procesos de transcrición e tradución. BB3.4.2. Recoñece e indica as características fundamentais do código xenético, e aplica ese coñecemento á resolución de problemas de xenética molecular.
B3.2. Distinguir as etapas da replicación e os encimas implicados nela.	BB3.2.1. Diferencia as etapas da replicación e identifica os encimas implicados nela.
B3.3. Establecer a relación do ADN coa síntese de proteínas.	BB3.3.1. Establece a relación do ADN co proceso da síntese de proteínas.
B3.5. Elaborar e interpretar esquemas dos procesos de replicación, transcrición e tradución, e a regulación da expresión xénica.	BB3.5.1. Interpreta e explica esquemas dos procesos de replicación, transcrición e tradución. BB3.5.2. Resolve exercicios prácticos de replicación, transcrición e tradución, e de aplicación do código xenético.

	BB3.5.3. Identifica e distingue os encimas principais relacionados cos procesos de transcripción e tradución.
B3.6. Definir o concepto de mutación e distinguir os principais tipos e axentes mutaxénicos.	BB3.6.1. Describe o concepto de mutación e establece a súa relación cos fallos na transmisión da información xenética. BB3.6.2. Clasifica as mutacións e identifica os axentes mutaxénicos máis frecuentes.
B3.7. Relacionar mutación e cancro. Destacar a importancia das mutacións na evolución das especies.	BB3.7.1. Asocia a relación entre a mutación e o cancro, e determina os riscos que implican algúns axentes mutaxénicos. BB3.7.2. Destaca a importancia das mutacións na evolución e na aparición de novas especies
B3.8. Desenvolver os avances máis recentes no ámbito da enxeñaría xenética, así como as súas aplicacións.	BB3.8.1. Resume e realiza investigacións sobre as técnicas desenvolvidas nos procesos de manipulación xenética para a obtención de organismos transxénicos.
B3.9. Analizar os progresos no coñecemento do xenoma humano e a súa influencia nos novos tratamentos.	BB3.9.1. Recoñece e indica os descubrimentos máis recentes sobre o xenoma humano e as súas aplicacións en enxeñaría xenética, e valora as súas implicacións éticas e sociais.
B3.11. Diferenciar evidencias do proceso evolutivo.	BB3.11.1. Argumenta evidencias que demostran o feito evolutivo.
B3.12. Recoñecer e diferenciar os principios da teoría darwinista e neodarwinista.	BB3.12.1. Identifica os principios da teoría darwinista e neodarwinista, e compara as súas diferenzas.

<p>B3.13. Relacionar o xenotipo e as frecuencias xénicas coa xenética de poboacións e a súa influencia na evolución.</p>	<p>BB3.13.1. Distingue os factores que inflúen nas frecuencias xénicas. BB3.13.2. Comprende e aplica modelos de estudo das frecuencias xénicas na investigación privada e en modelos teóricos.</p>
<p>B3.14. Recoñecer e indicar a importancia da mutación e a recombinación como motores da evolución.</p>	<p>BB3.14.1. Ilustra a relación entre mutación e recombinación, o aumento da diversidade e a súa influencia na evolución dos seres vivos.</p>
<p>B3.15. Analizar os factores que incrementan a biodiversidade e a súa influencia no proceso de especiación.</p>	<p>BB3.15.1. Distingue tipos de especiación e identifica os factores que posibilitan a segregación dunha especie orixinal en dúas especies diferentes.</p>
<p>B4.1. Diferenciar os tipos de microorganismos en función da súa organización celular.</p>	<p>BB4.1.1. Clasifica os microorganismos no grupo taxonómico ao que pertencen.</p>
<p>B4.2. Describir as características estruturais e funcionais dos grupos de microorganismos.</p>	<p>BB4.2.1. Analiza a estrutura e a composición dos microorganismos e relaciónaas coa súa función.</p>
<p>B4.3. Identificar os métodos de illamento, cultivo e esterilización dos microorganismos.</p> <p>B4.4. Valorar a importancia dos microorganismos nos ciclos xeoquímicos.</p>	<p>BB4.3.1. Describe técnicas instrumentais que permiten o illamento, o cultivo e o estudo dos microorganismos para a experimentación biolóxica.</p> <p>BB4.4.1. Recoñece e explica o papel fundamental dos microorganismos nos ciclos xeoquímicos.</p>
<p>B4.5. Recoñecer e numerar as</p>	<p>BB4.5.1. Relaciona os microorganismos</p>

<p>doenzas máis frecuentes transmitidas polos microorganismos, utilizando o vocabulario axeitado relacionado con elas.</p>	<p>patóxenos máis frecuentes coas doenzas que orixinan.</p>
<p>B4.6. Avaliar as aplicacións da biotecnoloxía e a microbioloxía na industria alimentaria e farmacéutica, e na mellora do medio.</p>	<p>BB4.6.1. Analiza a intervención dos microorganismos en numerosos procesos naturais e industriais, e as súas numerosas aplicacións</p> <p>BB4.6.2. Recoñece e identifica os tipos de microorganismos implicados en procesos fermentativos de interese industrial.</p> <p>BB4.6.3. Valora as aplicacións da biotecnoloxía e a enxeñaría xenética na obtención de produtos farmacéuticos, en medicina e en biorremediación, para o mantemento e a mellora do medio.</p>
<p>B5.1. Desenvolver o concepto actual de inmunidade.</p>	<p>BB5.1.1. Analiza os mecanismos de autodefensa dos seres vivos e identifica os tipos de resposta inmunitaria.</p>
<p>B5.2. Distinguir inmunidade inespecífica e específica, así como as súas células respectivas.</p> <p>B5.3. Discriminar resposta inmune primaria e secundaria.</p>	<p>BB5.2.1. Describe as características e os métodos de acción das células implicadas na resposta inmune.</p> <p>BB5.3.1. Compara as características da resposta inmune primaria e secundaria.</p>
<p>B5.4. Definir os conceptos de antíxeno e anticorpo, e identificar a estrutura dos anticorpos.</p>	<p>BB5.4.1. Define os conceptos de antíxeno e de anticorpo, e recoñece a estrutura e a composición química dos anticorpos.</p>

<p>B5.5. Diferenciar os tipos de reacción antíxeno-anticorpo.</p>	<p>BB5.5.1. Clasifica os tipos de reacción antíxeno-anticorpo e resume as características de cada un.</p>
<p>B5.6. Diferenciar inmunidade natural e artificial, e soro e vacina.</p>	<p>BB5.6.1. Destaca a importancia da memoria inmunolóxica no mecanismo de acción da resposta inmunitaria e asóciaa coa síntese de vacinas e soros.</p>
<p>B5.7. Investigar a relación entre as disfuncións do sistema inmune e algunhas patoloxías frecuentes.</p>	<p>BB5.7.1. Resume as principais alteracións e disfuncións do sistema inmunitario, e analiza as diferenzas entre alerxias e inmunodeficiencias.</p>
<p>B5.8. Analizar e describir o ciclo do virus do VIH.</p>	<p>BB5.8.1. Describe o ciclo de de envolvimento do VIH.</p>
<p>B5.9. Describir o proceso de autoinmunidade.</p>	<p>BB5.9.1. Clasifica e cita exemplos das doenzas autoinmunes máis frecuentes, así como os seus efectos sobre a saúde.</p>
<p>B5.10. Argumentar e valorar os avances da inmunoloxía e a enxeñaría xenética nos tratamentos con anticorpos monoclonais e os transplantes de órganos, e a problemática do rexeitamento.</p>	<p>BB5.10.1. Recoñece e valora as aplicacións da inmunoloxía e da enxeñaría xenética para a produción de anticorpos monoclonais.</p> <p>BB5.10.2. Describe os problemas asociados ao transplante de órganos, e identifica as células que actúan.</p> <p>BB5.10.3. Clasifica e entende os tipos de transplantes, e relaciona os avances neste ámbito co impacto futuro na doazón de órganos, medula e sangue.</p>

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	Procedementos: análise das producións do alumnado, probas específicas, valoracións por escrito, recopilación de materiais
	Instrumentos: cuestionarios, formularios, exame oral/escrito telemático
Cualificación final	<p>Media das dúas primeiras avaliacións ou no seu caso das recuperacións realizadas. Os alumnos deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva.</p> <p>A esta media sumarase unha cualificación dos diferentes actividades e probas realizadas desde o 13 de marzo ata o remate do curso escolar. Esta cualificación a engadir á media das dúas primeiras avaliacións será como máximo de 1 punto.</p> <p>Aqueles alumnos que deban recuperar toda a materia realizarán unha proba final telemática o 28 de maio de 2020. Os alumnos deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva</p>
Proba extraordinaria de setembro	Proba escrita
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación</p> <p><u>Non hai alumnos coa materia pendente</u></p>
	Procedementos e instrumentos de avaliación:
	Criterios de cualificación:

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	Sesions de clase mediante videoconferencia con webex meet, realización de boletíns de repaso de cada bloque, probas online
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Con conectividade : Aula virtual do instituto , google drive , videoconferencia cisco meet , abalar móbil, correo electrónico Sen conectividade: Os alumnos que por algunha razón, non asistan as sesións de clase mediante videoconferencia, deberán entregar os boletíns de repaso, correctamente realizados por escrito, no instituto, como máximo o día 30 de Maio, para poder optar á cualificación deste 3º trimestre.
Materiais e recursos	Con conectividade : Aula virtual do instituto , google drive , cisco meet , abalar móbil

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	Abalar móbil, correo electrónico, aula virtual do instituto
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA. CURSO 2019/2020

**CENTRO: IES Nº 1 O CARBALLIÑO
CURSO: 1º ESO
MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXIA
DEPARTAMENTO: CIENCIAS NATURAIS
DATA: 12/5/2020**

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles vistos na 1ª e 2ª avaliación

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.2. Procurar, seleccionar e interpretar a información de carácter científico, e utilízala para formar unha opinión propia, expresarse con precisión e argumentar sobre problemas relacionados co medio natural e a saúde.	BxB1.2.1. Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes.
B3.1. Recoñecer a importancia da biodiversidade e as características morfolóxicas principais dos grupos taxonómicos	BxB3.1.1. Estima a importancia da biodiversidade e aplica criterios de clasificación dos seres vivos, relacionando os animais e as plantas máis comúns co seu grupo taxonómico.
B3.2. Categorizar os criterios que serven para clasificar os seres vivos e identificar os principais modelos taxonómicos aos que pertencen os animais e as plantas máis comúns	BxB3.2.1. Identifica e recoñece exemplares característicos de cada un destes grupos, e salienta a súa importancia biolóxica.
B3.3. Describir as características xerais dos grandes grupos taxonómicos e explicar a súa importancia no conxunto dos seres vivos.	BxB3.3.1. Discrimina as características xerais e singulares de cada grupo taxonómico.
B3.4. Caracterizar os principais grupos de invertebrados e vertebrados.	BxB3.4.1. Asocia invertebrados comúns co grupo taxonómico ao que pertencen. BxB3.4.2. Recoñece exemplares de vertebrados e asígnalos á clase á que pertencen.

<p>B3.5. Coñecer e definir as funcións vitais das plantas e a súa importancia para a vida, e caracterizar os principais grupos de plantas</p>	<p>BXB3.5.1. Detalla o proceso da nutrición autótrofa e relaciónao coa súa importancia para o conxunto de todos os seres vivos. BXB3.5.2. Describe as características xerais e singulares dos principais grupos de plantas.</p>
<p>B4.1. Diferenciar os compoñentes dun ecosistema.</p>	<p>BXB4.1.1. Identifica os compoñentes dun ecosistema</p>
<p>B4.2. Identificar nun ecosistema os factores desencadeantes de desequilibrios e establecer estratexias para restablecer o seu equilibrio.</p>	<p>BXB4.2.1. Recoñece e enumera os factores desencadeantes de desequilibrios nun ecosistema</p>
<p>B4.3. Recoñecer e difundir accións que favorezan a conservación ambiental.</p>	<p>BXB4.3.1. Selecciona accións que preveñen a destrución ambiental.</p>
<p>B5.3. Utilizar fontes de información variada, e discriminar e decidir sobre elas e sobre os métodos empregados para a súa obtención.</p>	<p>BXB5.3.1. Utiliza diferentes fontes de información, apoiándose nas TIC, para a elaboración e a presentación das súas investigacións.</p>
<p>B5.4. Participar, valorar e respectar o traballo individual e en equipo.</p>	<p>BXB5.4.1. Participa, valora e respecta o traballo individual e en grupo.</p>

2. Estándares de aprendizaxe que se consideran imprescindibles, e que se avanzaran na 3ª avaliación

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B2.2. Expor a organización do Universo e do Sistema Solar, así como algunhas das concepcións que sobre este sistema planetario se tiveron ao longo da historia.	BxB2.2.1. Recoñece os compoñentes do Universo e do Sistema Solar, e describe as súas características xerais.
B2.5. Establecer os movementos da Terra, da Lúa e do Sol, e relacionalos coa existencia do día e a noite, as estacións, as mareas e as eclipses.	BxB2.5.2. Interpreta correctamente en gráficos e esquemas fenómenos como as fases lunares e as eclipses, e establece a súa relación coa posición relativa da Terra, a Lúa e o Sol.
B2.11. Describir as propiedades da auga e a súa importancia para a existencia da vida.	BxB2.11.1. Recoñece as propiedades anómalas da auga en relación coas súas consecuencias para o mantemento da vida na Terra.
B2.12. Interpretar a distribución da auga na Terra, así como o ciclo da auga e o uso que fai dela o ser humano.	BxB2.12.1. Describe o ciclo da auga en relación cos seus cambios de estado de agregación.

<p>B2.13. Valorar e identificar a necesidade dunha xestión sustentable da auga e de actuacións persoais e colectivas que potencien a redución do consumo e a súa reutilización.</p>	<p>BXB2.13.1. Comprende e identifica o significado da xestión sustentable da auga doce, e enumera medidas concretas que colaboren nesa xestión.</p> <p>BXB2.14.1. Recoñece os problemas de contaminación de augas doces e salgadas, en relación coas actividades humanas</p>
<p>B2.8. Analizar as características e a composición da atmosfera, e as propiedades do aire.</p>	<p>BXB2.8.1. Recoñece a estrutura e a composición da atmosfera.</p> <p>BXB2.8.2. Recoñece a composición do aire e identifica os contaminantes principais en relación coa súa orixe.</p> <p>BXB2.8.3. Identifica e xustifica con argumentacións sinxelas as causas que sustentan o papel protector da atmosfera para os seres vivos.</p>
<p>B2.10. Recoñecer a importancia do papel protector da atmosfera para os seres vivos e considerar as repercusións da actividade humana nela</p>	<p>BXB2.9.1. Relaciona a contaminación ambiental coa deterioración ambiental, e propón accións e hábitos que contribúan á súa solución.</p> <p>BXB2.10.1. Relaciona situacións en que a actividade humana interfere coa acción protectora da atmosfera</p>

<p>B2.11. Describir as propiedades da auga e a súa importancia para a existencia da vida.</p>	<p>BXB2.11.1. Recoñece as propiedades anómalas da auga en relación coas súas consecuencias para o mantemento da vida na Terra.</p>
<p>B2.12. Interpretar a distribución da auga na Terra, así como o ciclo da auga e o uso que fai dela o ser humano.</p>	<p>BXB2.12.1. Describe o ciclo da auga en relación cos seus cambios de estado de agregación.</p>
<p>B2.13. Valorar e identificar a necesidade dunha xestión sustentable da auga e de actuacións persoais e colectivas que potencien a redución do consumo e a súa reutilización.</p>	<p>BXB2.13.1. Comprende e identifica o significado da xestión sustentable da auga doce, e enumera medidas concretas que colaboren nesa xestión.</p> <p>BXB2.14.1. Recoñece os problemas de contaminación de augas doces e salgadas, en relación coas actividades humanas</p>
<p>B2.6. Identificar os materiais terrestres segundo a súa abundancia e a distribución nas grandes capas da Terra.</p>	<p>BXB2.6.2. Describe as características xerais da codia, o manto e o núcleo terrestre, e os materiais que os compoñen, e relaciona esas características coa súa situación.</p>
<p>B2.7. Recoñecer as propiedades e as características dos minerais e das rochas, distinguir as súas aplicacións máis frecuentes e salienta a súa importancia económica e a xestión sustentable</p>	<p>BXB2.7.2. Describe algunhas das aplicacións máis frecuentes dos minerais e das rochas no ámbito da vida cotiá.</p>

2. Avaliación e cualificación

Avaliación	Procedementos: observación sistemática, análise das producións do alumnado, recopilación de materiais , control do caderno da materia , traballos individuais, traballos de investigación e busca de información na web,
	Instrumentos: rúbricas, escalas de estimación, probas online, valoración da realización dos traballos e actividades propostas, presenciais ou online, probas específicas, valoracións por escrito
Cualificación final	<p>Media das dúas primeiras avaliacións ou no seu caso das recuperacións . Os alumnos que realicen a recuperación de algunha avaliación pendente neste 3º trimestre, serán cualificados como máximo con un 5 nesa recuperación</p> <p>Aqueles alumnos que deben recuperar a primeira e/ou segunda avaliación deberán entregar as actividades de repaso , reforzo ou recuperación, nas datas programadas para cada unha. Estas actividades, ben entregadas en prazo e forma, serán cualificadas cunha nota máxima dun 5 na recuperación. Aqueles alumnos que opten a máis nota deberán realizar ademais, unha proba final telemática. Aqueles alumnos que non entreguen en prazo e forma as actividades de recuperación, deberán realizar unha proba final telemática</p> <p>Os alumnos que se atopen nesta circunstancia deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva. Esta cualificación a engadir á media das dúas primeiras avaliacións será como máximo de 2 puntos</p>
Proba extraordinaria de setembro	Proba escrita
Alumnado de materia pendente	Criterios de avaliación: os mesmos da adaptación da programación
	Procedementos e instrumentos de avaliación: realización de exercicios, actividades e traballos propostos para acadar os estándares de aprendizaxe considerados imprescindibles, exame escrito/online
	Criterios de cualificación: proba escrita que se realizará durante o mes de Xuño. A cualificación obtida nesta proba, incrementárase, con un máximo de 4 puntos, coa valoración de todos os exercicios, actividades e traballos propostos a partir do 13 de Marzo.

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	Exercicios de reforzo dos contidos da 1º e 2º avaliación para alumnos que obtiveron unha cualificación negativa co obxecto de mellorar os resultados Actividades de aprendizaxe integradas para potenciar o desenvolvemento de competencias na situación de traballo concreto actual
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Con conectividade: Aula virtual, abalar móbil, correo electrónico Sen conectividade: Aqueles alumnos que por algunha razón non dispoñan de conectividade, e ou teñan que recuperar algunha avaliación pendente , deberán realizar por escrito todos os exercicios, actividades e traballos propostos, e comunicados por abalar móbil, e entregalos no instituto antes do día 29 de maio, E os que opten a subir nota o día 15 de xño
Materiais e recursos	Libro de texto Bioloxía e Xeoloxía editorial SM , recursos obtidos na web

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	Abalar móbil, correo electrónico
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA. CURSO 2019/2020

**CENTRO: IES Nº 1 O CARBALLIÑO
CURSO: 1º BACHARELATO
MATERIA: CULTURA CIENTÍFICA
DEPARTAMENTO: CIENCIAS NATURAIS
DATA: 12/5/2020**

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

1.1 Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles da 1ª e 2ª avaliación	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.1. Obter, seleccionar e valorar informacións relacionadas con temas científicos da actualidade.	CCIB1.1.1. Analiza un texto científico e valora de forma crítica o seu contido.
	CCIB1.1.2. Presenta información sobre un tema tras realizar unha procura guiada de fontes de contido científico, utilizando tanto os soportes tradicionais como internet.
B1.2. Valorar a importancia da investigación e o desenvolvemento tecnolóxico na actividade cotiá.	CCIB1.2.1. Analiza o papel da investigación científica como motor da nosa sociedade e a súa importancia ao longo da historia.
B1.3. Comunicar conclusións e ideas en distintos soportes a públicos diversos, utilizando eficazmente as tecnoloxías da información e da comunicación para transmitir opinións propias argumentadas.	CCIB1.3.1. Comenta artigos científicos divulgativos realizando valoracións críticas e análise das consecuencias sociais, e defende en público as súas conclusións.
B2.3. Determinar as consecuencias do estudo da propagación das ondas sísmicas P e S, respecto das capas internas da Terra.	CCIB2.3.1. Relaciona a existencia de capas terrestres coa propagación das ondas sísmicas a través delas.
B2.4. Coñecer e describir os últimos avances científicos sobre a orixe da vida na Terra e enunciar as teorías científicas que explican a orixe da vida na Terra, diferenciándoas das baseadas en crenzas.	CCIB2.4.1. Coñece e explica as teorías acerca da orixe da vida na Terra.
	CCIB2.4.2. Describe as últimas investigacións científicas en torno ao coñecemento da orixe e o desenvolvemento da vida na Terra.
B2.5. Establecer as probas que apoian a teoría da selección natural de Darwin e utilízala para explicar a evolución dos seres vivos na Terra, enfrontándoa a teorías non científicas.	CCIB2.5.1. Describe as probas biolóxicas, paleontolóxicas e moleculares que apoian a teoría da evolución das especies.
	CCIB2.5.2. Enfronta as teorías de Darwin e Lamarck para explicar a selección natural.
	CCIB2.5.3. Enfronta o neodarwinismo coas explicacións non científicas sobre a evolución.

B4.1. Recoñecer os feitos históricos máis salientables para o estudo da xenética.	CCIB4.1.1. Coñece e explica o desenvolvemento histórico dos estudos levados a cabo dentro do campo da xenética.
B4.2. Obter, seleccionar e valorar informacións sobre o ADN, o código xenético, a enxeñaría xenética e as súas aplicacións médicas.	CCIB4.2.1. Sabe situar a información xenética que posúe calquera ser vivo, establecendo a relación xerárquica entre as estruturas, desde o nucleótido ata os xenes responsables da herdanza.
B4.4. Describir e avaliar as aplicacións da enxeñaría xenética na obtención de fármacos, transxénicos e terapias xénicas.	CCIB4.4.1. Describe e analiza as aplicacións da enxeñaría xenética na obtención de fármacos, transxénicos e terapias xénicas.
B4.6. Analizar os posibles usos da clonación.	CCIB4.6.1. Describe e analiza as posibilidades que ofrece a clonación en diferentes campos.

1.2 Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación para avanzar no 3º trimestre

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B3.1. Analizar a evolución histórica na consideración e no tratamento das doenzas.	CCIB3.1.1. Coñece a evolución histórica dos métodos de diagnóstico e tratamento das doenzas.
B3.2. Distinguir entre o que é medicina e o que non o é.	CCIB3.2.1. Establece a existencia de alternativas á medicina tradicional, valorando o seu fundamento científico e os riscos que levan consigo.
B3.3. Valorar as vantaxes que suscita a realización dun transplante e as súas consecuencias.	CCIB3.3.1. Propón os transplantes como alternativa no tratamento de certas doenzas, valorando as súas vantaxes e os seus inconvenientes.
B3.4. Tomar conciencia da importancia da investigación médico-farmacéutica.	CCIB3.4.1. Describe o proceso que segue a industria farmacéutica para descubrir, desenvolver, ensaiar e comercializar os fármacos.
B3.5. Facer un uso responsable do sistema sanitario e dos medicamentos.	CCIB3.5.1. Xustifica a necesidade de facer un uso racional da sanidade e dos medicamentos.
B3.6. Diferenciar a información procedente de fontes científicas das que proceden de pseudociencias ou que perseguen obxectivos simplemente comerciais.	CCIB3.6.1. Discrimina a información recibida sobre tratamentos médicos e medicamentos en función da fonte consultada.

2. Avaliación e cualificación

Avaliación	<p>Procedementos: observación sistemática do traballo, análise de producións, traballos documentais do alumnado, videos explicativos, traballos de síntese, resolución exercicios .</p>
	<p>Instrumentos: guía de observación, rúbricas, exames orais/escritos</p>
Cualificación final	<p>A cualificación final será a media da cualificación outorgada na primeira e segunda avaliación , o no seu caso nas recuperacións realizadas .</p> <p>Incrementarase esa nota ata nun 20% segundo a cualificación obtida nas actividades de reforzo e / ou ampliación ,realizados desde o 13/03/2020 ademais de como máximo un 10% pola lectura de libros de ciencia.</p> <p>Aqueles alumnos que deben recuperar a primeira e/ou segunda avaliación deberán entregar as actividades de repaso , reforzo ou recuperación, nas datas programadas para cada unha. Estas actividades, ben entregadas en prazo e forma, serán cualificadas cunha nota máxima dun 5 na recuperación. Aqueles alumnos que opten a máis nota deberán realizar ademais, unha proba final telemática. Aqueles alumnos que non entreguen en prazo e forma as actividades de recuperación, deberán realizar unha proba final telemática</p> <p>Os alumnos que se atopen nesta circunstancia deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Proba escrita</p>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	Reforzo: esquemas, fichas de repaso, actividades comprensión e relación de contidos, videos aclaratorios Actividades de ampliación: vehiculadas a potenciar o desenvolvemento de competencias na situación de traballo actual : traballos documentais → video didácticos → mapas conceptuais → infografías para avanzar en contidos imprescindibles da materia
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Todos os alumnos teñen conectividade:, correo electrónico, abalar móbil, webex, drive, quicktimeplayer, aula virtual

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	Abalar móbil, correo electrónico
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA. CURSO 2019/2020

**CENTRO: IES Nº 1 O CARBALLIÑO
CURSO: 1º BACHARELATO
MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXIA
DEPARTAMENTO: CIENCIAS NATURAIS
DATA: 12/5/2020**

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

1.1 Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles da 1ª e 2ª avaliación	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B7.1. Interpretar os métodos de estudo da Terra e identificar as súas achegas e as súas limitacións.	BXB7.1.1. Caracteriza os métodos de estudo da Terra sobre a base dos procedementos que utiliza e as súas achegas e limitacións.
B7.2. Identificar as capas que conforman o interior do planeta de acordo coa súa composición, diferencialas das que se establecen en función da súa mecánica, e marcar as discontinuidades e as zonas de transición.	BXB7.2.1. Resume a estrutura e composición do interior terrestre, distinguindo as súas capas en función da súa composición e da súa mecánica, así como as discontinuidades e as zonas de transición entre elas.
	BXB7.2.2. Sitúa en mapas e esquemas as capas da Terra, e identifica as discontinuidades que permiten diferencialas.
	BXB7.2.3. Analiza o modelo xeoquímico e xeodinámico da Terra e contrasta o que achega cada un deles ao coñecemento da estrutura da Terra.
B7.4. Comprender e diferenciar a teoría da deriva continental de Wegener e a súa relevancia para o desenvolvemento da teoría da tectónica de placas.	BXB7.4.1. Indica as achegas máis relevantes da deriva continental, para o desenvolvemento da teoría da Tectónica de placas.
B7.5. Clasificar os bordos de placas litosféricas e sinalar os procesos que acontecen entre eles.	BXB7.5.1. Identifica os tipos de bordos de placas e explica os fenómenos asociados a eles.
B8.1. Relacionar o magmatismo e a tectónica de placas.	BXB8.1.1. Explica a relación entre o magmatismo e a tectónica de placas, e coñece as estruturas resultantes da localización dos magmas en profundidade e en superficie.
B8.2. Categorizar os tipos de magmas sobre a base da súa composición e distinguir os factores que inflúen no magmatismo.	BXB8.2.1. Discrimina os factores que determinan os tipos de magmas, e clasifícaos atendendo á súa composición.
B8.6. Detallar o proceso de metamorfismo e relacionar os factores que lle afectan cos seus tipos.	BXB8.6.1. Clasifica o metamorfismo en función dos factores que o condicionan.

B8.7. Identificar rochas metamórficas a partir das súas características e das súas utilidades.	BXB8.7.1. Ordena e clasifica as rochas metamórficas máis frecuentes da codia terrestre, relacionando a súa textura co tipo de metamorfismo experimentado.
B8.8. Relacionar estruturas sedimentarias e ambientes sedimentarios.	BXB8.8.1. Detalla e discrimina as fases do proceso de formación dunha rocha sedimentaria
B8.10. Clasificar as rochas sedimentarias aplicando como criterio as súas distintas orixes.	BXB8.10.1. Ordena e clasifica segundo a súa orixe as rochas sedimentarias máis frecuentes da codia terrestre.
B8.12. Representar os elementos dunha dobra e dunha falla.	BXB8.12.1. Distingue os elementos dunha dobra e clasifícaos atendendo a diferentes criterios.
	BXB8.12.2. Recoñece e clasifica os tipos de falla, identificando os elementos que a constitúen.
B1.2. Distinguir bioelemento, oligoelemento e biomolécula.	BXB1.2.1. Identifica e clasifica os bioelementos e as biomoléculas presentes nos seres vivos.
B1.3. Diferenciar e clasificar os tipos de biomoléculas que constitúen a materia viva, e relacionalos coas súas respectivas funcións biolóxicas na célula.	BXB1.3.1. Distingue as características fisicoquímicas e as propiedades das moléculas básicas que configuran a estrutura celular, e destaca a uniformidade molecular dos seres vivos.
B1.4. Diferenciar os monómeros constituíntes das macromoléculas orgánicas.	BXB1.4.1. Identifica os monómeros constituíntes das macromoléculas orgánicas.
B2.1. Describir a célula como unidade estrutural, funcional e xenética dos seres vivos, e distinguir unha célula procariota dunha eucariota e unha célula animal dunha vexetal, analizando as súas semellanzas e as súas diferenzas.	BXB2.1.1. Interpreta a célula como unha unidade estrutural, funcional e xenética dos seres vivos.
	BXB2.1.2. Perfila células procariotas e eucarióticas e nomea as súas estruturas.
B2.2. Identificar os orgánulos celulares, e describir a súa estrutura e a súa función.	BXB2.2.1. Representa esquematicamente os orgánulos celulares e asocia cada orgánulo coa súa función ou coas súas funcións.
	BXB2.2.2. Recoñece e nomea células animais e vexetais mediante microfotografías ou preparacións microscópicas.

B2.4. Establecer as analogías e as diferenzas principais entre os procesos de división celular mitótica e meiótica.	BXB2.4.1. Selecciona as principais analogías e diferenzas entre a mitose e a meiose.
B3.2. Recoñecer e indicar a estrutura e a composición dos tecidos animais e vexetais, en relación coas súas funcións.	BXB3.2.1. Relaciona tecidos animais e/ou vexetais coas súas células características, asociando a cada unha a súa función.

1.2 Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación para avanzar no 3º trimestre

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B4.9. Relacionar a biodiversidade co proceso evolutivo.	BXB4.9.1. Relaciona a biodiversidade co proceso de formación de especies mediante cambios evolutivos.
	BXB4.9.2. Identifica o proceso de selección natural e a variabilidade individual como factores clave no aumento de biodiversidade.
B4.10. Describir o proceso de especiación e enumerar os factores que o condicionan.	BXB4.10.1. Enumera as fases da especiación.
	BXB4.10.2. Identifica os factores que favorecen a especiación.
B4.4. Coñecer e indicar as características dos tres dominios e os cinco reinos en que se clasifican os seres vivos.	BXB4.4.1. Recoñece os tres dominios e os cinco reinos en que agrupan os seres vivos.
	BXB4.4.2. Enumera as características de cada un dos dominios e dos reinos en que se clasifican os seres vivos.
B5.1. Describir como se realiza a absorción da auga e os sales minerais.	BXB5.1.1. Describe a absorción da auga e os sales minerais.
B5.2. Coñecer e identificar a composición do zume bruto e os seus mecanismos de transporte.	BXB5.2.1. Coñece e explica a composición do zume bruto e os seus mecanismos de transporte.
B5.3. Explicar os procesos de transpiración, intercambio de gases e gutación.	BXB5.3.1. Describe os procesos de transpiración, intercambio de gases e gutación.
B5.8. Describir tropismos e nastias, e ilustralos con exemplos.	BXB5.8.1. Describe e coñece exemplos de tropismos e nastias.

B5.12. Entender os mecanismos de reprodución asexual e a reprodución sexual nas plantas.	BXB5.12.1. Distingue os mecanismos de reprodución asexual e a reprodución sexual nas plantas.
B5.13. Diferenciar os ciclos biolóxicos de briofitas, pteridofitas e espermafitas, e as súas fases e estruturas características.	BXB5.13.1. Diferencia os ciclos biolóxicos e briofitas, pteridofitas e espermafitas, e as súas fases e estruturas características.
	BXB5.13.2. Interpreta esquemas, debuxos, gráficas e ciclos biolóxicos dos grupos de plantas.
B6.1. Comprender e discriminar os conceptos de nutrición heterótrofa e de alimentación.	BXB6.1.1. Argumenta as diferenzas máis significativas entre os conceptos de nutrición e alimentación.
	BXB6.1.2. Coñece as características da nutrición heterótrofa e distingue os tipos principais.
B6.4. Diferenciar a estrutura e a función dos órganos do aparello dixestivo e as súas glándulas.	BXB6.4.1. Relaciona cada órgano do aparello dixestivo coa súa función.
	BXB6.4.2. Describe a absorción no intestino.
B6. 5. Coñecer e relacionar a importancia de pigmentos respiratorios no transporte de osíxeno.	BXB6.5.1. Recoñece e explica a existencia de pigmentos respiratorios nos animais.
B6.6. Comprender e describir os conceptos de circulación aberta e pechada, circulación simple e dobre, incompleta ou completa.	BXB6.6.1. Relaciona circulación aberta e pechada cos animais que a presentan e explica as súas vantaxes e os seus inconvenientes.
	BXB6.6.2. Asocia representacións sinxelas do aparello circulatorio co tipo de circulación (simple, dobre, incompleta ou completa).
B6.8. Distinguir respiración celular de respiración (ventilación e intercambio gasoso).	BXB6.8.1. Diferencia respiración celular e respiración, e explica o significado biolóxico de respiración celular.
B6.10. Definir o concepto de excreción e relacionalo cos obxectivos que persegue.	BXB6.10.1. Define e explica o proceso da excreción.
B6.13. Estudiar a estrutura das nefronas e o proceso de formación dos ouriños.	BXB6.13.1. Localiza e identifica as rexións dunha nefrona.
	BXB6.13.2. Explica o proceso de formación dos ouriños.

<p>B6.16. Coñecer e identificar os principais compoñentes do sistema nervioso e o seu funcionamento.</p>	<p>BXB6.16.1. Define estímulo, receptor, transmisor, efector.</p>
	<p>BXB6.16.2. Identifica distintos tipos de receptores sensoriais e nervios.</p>
<p>B6.24. Definir o concepto de reprodución e diferenciar entre reprodución sexual e asexual. Tipos. Vantaxes e inconvenientes.</p>	<p>BXB6.24.1. Describe as diferenzas entre reprodución asexual e sexual, e argumenta as vantaxes e os inconvenientes de cada unha.</p>
	<p>BXB6.24.2. Identifica tipos de reprodución asexual en organismos unicelulares e pluricelulares.</p>
	<p>BXB6.24.3. Distingue os tipos de reprodución sexual.</p>

2. Avaliación e cualificación

Avaliación	<p>Procedementos: observación sistemática do traballo, análise de producións traballos documentais do alumnado, vídeos explicativos. Traballos de síntese, resolución exercicios .</p> <p>Instrumentos: guía de observación, rúbricas, exames orais/escritos telemáticos.</p>
Cualificación final	<p>A cualificación final será a media da cualificación outorgada na primeira e segunda avaliación , o no seu caso nas recuperacións realizadas .</p> <p>Incrementarase esa nota ata nun 10% segundo a cualificación obtida nas actividades de reforzo e/ou ampliación, realizados desde o 13/03/2020 ademais de como máximo un 10% pola lectura de libros de ciencia e un punto aqueles alumnos que participaron nas Olimpíadas de Xeoloxía.</p> <p>Aqueles alumnos que deben recuperar a primeira e/ou segunda avaliación deberán entregar as actividades de repaso , reforzo ou recuperación, nas datas programadas para cada unha. Estas actividades, ben entregadas en prazo e forma, serán cualificadas cunha nota máxima dun 5 na recuperación. Aqueles alumnos que opten a máis nota deberán realizar ademais, unha proba final telemática. Aqueles alumnos que non entreguen en prazo e forma as actividades de recuperación, deberán realizar unha proba final telemática</p> <p>Os alumnos que se atopen nesta circunstancia deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva</p>
Proba extraordinaria de setembro	Proba escrita

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	<p>Reforzo: esquemas, fichas de repaso, actividades comprensión e relación de contidos, videos aclaratorios</p> <p>Actividades de ampliación: vehiculadas a potenciar o desenvolvemento de competencias na situación de traballo actual : Traballos documentais → video didácticos → mapas conceptuais → infografías para avanzar en contidos imprescindibles da materia</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Todos os alumnos teñen conectividade:, correo electrónico, abalar móbil, webex, drive, quicktimeplayer, aula virtual.</p>
Materiais e recursos	<p>Libro dixital, temas power point, textos científicos</p>

1. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	Abalar móbil, correo electrónico
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA. CURSO 2019/2020

**CENTRO: IES Nº 1 O CARBALLIÑO
CURSO: 1º BACHARELATO
MATERIA: ANATOMIA APLICADA
DEPARTAMENTO: CIENCIAS NATURAIS
DATA: 12/5/2020**

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

**1. Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación
(desenvolvidos e valorados na 1º e 2º avaliación)**

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<p>B8.2. Aplicar destrezas de investigación experimentais sinxelas coherentes cos procedementos da ciencia, utilizándoas na resolución de problemas que traten do funcionamento do corpo humano, a saúde e a motricidade humana</p> <p>B8.3. Demostrar de xeito activo motivación, interese e capacidade para o traballo en grupo e para a asunción de tarefas e responsabilidades.</p>	<p>AAB8.1.2. Comunica e comparte a información coa ferramenta tecnolóxica axeitada, para a súa discusión ou difusión</p> <p>AAB8.2.2. Amosa curiosidade, creatividade, actividade indagadora e espírito crítico, e recoñece que son trazos importantes para aprender a aprender.</p> <p>AAB8.2.3. Coñece e aplica métodos de investigación que permitan desenvolver proxectos propios</p> <p>AAB8.3.1. Participa na planificación das tarefas, asumindo o traballo encomendado, e comparte as decisións tomadas en grupo.</p> <p>AAB8.3.2. Valora e reforza as achegas enriquecedoras dos compañeiros e das compañeiras, e apoia o traballo das demais persoas.</p>
<p>B1.2. Identificar as características da execución das accións motoras propias da actividade artística, e describir a súa achega á finalidade destas e a súa relación coas capacidades coordinativas.</p>	<p>AAB1.2.1. Detecta as características da execución de accións motoras propias das actividades artísticas.</p> <p>AAB1.2.2. Propón modificacións das características dunha execución para cambiar o seu compoñente expresivo-comunicativo.</p>
<p>B2.1. Interpretar o funcionamento do corpo humano como o resultado da integración anatómica e funcional dos elementos que conforman os seus niveis de organización e que o caracterizan como unha unidade estrutural e funcional.</p>	<p>B2.1.1. Diferencia os niveis de organización do corpo humano.</p> <p>AAB2.1.2. Describe a organización xeral do corpo humano utilizando diagramas e modelos.</p> <p>AAB2.1.3. Especifica as funcións vitais do corpo humano, sinalando as súas características máis salientables</p> <p>AAB2.1.4. Localiza os órganos e os sistemas, e relaciónaos coas súas funcións.</p>
<p>B5.1. Argumentar os mecanismos enerxéticos que interveñen nunha acción motora, co fin de xestionar a enerxía e mellorar a eficiencia da acción.</p>	<p>AAB5.1.1. Describe os procesos metabólicos de produción de enerxía polas vías aeróbica e anaeróbica, e xustifica o seu rendemento enerxético e a súa relación coa intensidade e a duración da actividade.</p> <p>AAB5.1.2. Xustifica o papel do ATP como transportador da enerxía libre, asociándoo coa subministración continua e adaptada ás necesidades do corpo humano</p> <p>AAB5.1.3. Identifica tanto os mecanismos fisiolóxicos que conducen a un estado de fatiga</p>

	física como os mecanismos de recuperación.
B5.2. Recoñecer os procesos de dixestión e absorción de alimentos e nutrientes, e explicar as estruturas orgánicas implicadas en cada un.	<p>AAB5.2.1. Identifica a estrutura dos aparellos e dos órganos que interveñen nos procesos de dixestión e absorción dos alimentos e nutrientes, en relación coas súas funcións en cada etapa</p> <p>AAB5.2.2. Distingue os procesos que interveñen na dixestión e na absorción dos alimentos e dos nutrientes, vinculándoos coas estruturas orgánicas implicadas en cada un.</p>
B5.3. Valorar os hábitos nutricionais que inciden favorablemente na saúde e no rendemento das actividades artísticas corporais	<p>AAB5.3.1. Discrimina os nutrientes enerxéticos dos non enerxéticos, en relación cunha dieta sana equilibrada</p> <p>AAB5.3.2. Relaciona a hidratación co mantemento dun estado saudable, calculando o consumo de auga diario necesario en distintas circunstancias ou actividades</p> <p>AAB5.3.3. Elabora dietas equilibradas, calculando o balance enerxético entre inxestión e actividade, e argumenta a súa influencia na saúde e no rendemento físico.</p> <p>CMAAB5.3.4. Recoñece hábitos alimentarios saudables e prexudiciais para a saúde, e saca conclusións para mellorar o benestar persoal</p>
B5.4. Identificar os trastornos do comportamento nutricional máis comúns e os efectos que teñen sobre a saúde	AAB5.4.1. Identifica os principais trastornos do comportamento nutricional e argumenta os efectos que teñen para a saúde
B4.1. Identificar o papel do sistema cardiopulmonar no rendemento das actividades artísticas corporais.	B4.1.1. Describe a estrutura e a función dos pulmóns, detallando o intercambio de gases que ten lugar neles e a dinámica de ventilación pulmonar asociada.

<p>B4.2. Recoñecendo hábitos e costumes saudables para o sistema cardiorrespiratorio e o aparello de fonación, nas accións motoras inherentes ás actividades artísticas corporais e na vida cotiá.</p>	<p>AAB4.2.1. Identifica os órganos respiratorios implicados na declamación e no canto. AAB4.2.2. Identifica a estrutura anatómica do aparello de fonación, e describe as interaccións entre as estruturas que o integran.</p> <p>AAB4.2.4. Identifica as principais patoloxías que afectan o aparello de fonación en relación coas causas máis habituais.</p>

Na seguinte táboa identifícanse os criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe non desenvolvidos na primeira nin na segunda avaliación, e programados a través de diversas actividades durante o terceiro trimestre. Márcanse (**) aqueles estándares de aprendizaxe transversais a outras materias de 1º de Bacharelato

1.1 Estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación (non desenvolvidos)	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<p>B4.2. Relacionar o sistema cardiopulmonar coa saúde,</p>	<p>AAB4.1.2. Describe a estrutura e a función do sistema cardiovascular, explicando a regulación e a integración de cada compoñente. AAB4.1.3. Relaciona o latexo cardíaco, o volume e a capacidade pulmonar coa actividade física AAB4.2.3. Identifica as principais patoloxías que afectan o sistema cardiopulmonar en relación coas causas máis habituais e cos seus efectos nas actividades artísticas.</p>
<p>(**) B3.1. Recoñecer a estrutura e o funcionamento do sistema locomotor humano</p>	<p><i>AAB3.1.1. Describe a estrutura e a función do sistema esquelético en relación coa mobilidade do corpo humano.</i> <i>AAB3.2.2. Identifica os ósos, as articulacións e os músculos principais implicados en diversos movementos, utilizando a terminoloxía axeitada.</i> <i>AAB3.2.3. Relaciona a estrutura muscular coa súa función na execución dun movemento</i> <i>AAB3.2.5. Clasifica os principais movementos articulares en función dos planos e dos eixes do espazo.</i> <i>AAB3.3.1. Identifica as alteracións máis importantes derivadas do mal uso postural</i></p>

2. Avaliación e cualificación

Avaliación	Procedementos: observación sistemática, análise das monografías , videos, traballos documentais do alumnado, probas específicas, recopilación de materiais.
	Instrumentos: <i>exames escritos, análise de produccions (traballos de investigación individual , creación de traballos audiovisuais) ,probas específicas na aula virtual</i>
Cualificación final	<p>A cualificación final será a media da cualificación outorgada na primeira e segunda avaliación , o no seu caso nas recuperacións realizadas .</p> <p>Incrementarase esa nota ata nun 20% segundo a calificación obtida nas actividades de reforzo e / ou ampliación ,realizados desde o 13/03/2020 .</p> <p>Aqueles alumnos que deben recuperar a primeira e/ou segunda avaliación deberán entregar as actividades de repaso , reforzo e ampliación, nas datas programadas. Estas actividades, ben entregadas en prazo e forma, serán cualificadas cunha nota máxima dun 5 na recuperación. Aqueles alumnos que non entreguen en prazo e forma as actividades de recuperación, terán que realizar unha proba final telemática.</p> <p>Os alumnos que se atopen nesta circunstancia deberán superar todos os estándares, segundo os mínimos establecidos na programación, para conseguir unha cualificación positiva</p>
Proba extraordinaria de setembro	Realización dunha proba específica .

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	Exercicios de reforzó e ampliación. Test de razoamento. Actividades de aprendizaxe integradas vehiculadas a potenciar o desenvolvemento de competencias na situación de traballo actual : Traballos documentais → video didácticos → mapas conceptuais → para avanzar en contidos imprescindibles da materia
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Con conectividade : Aula virtual do instituto , drive , cisco meet , abalar móbil Sen conectividade: Aqueles alumnos que non poden enviar a través do correo electrónico ou da aula virtual os traballos , actividades e/ou exercicios realizados durante o terceiro trimestre deberán entregalos no instituto antes do 10 de xuño , nunha libreta perfectamente numerados e datados para poder optar á puntuación establecida para as actividades do 3º trimestre , tal e como se recolle na táboa anterior .
Materiais e recursos	Apuntes e presentacións de elaboración propia, recursos dixitais e audiovisuais, textos seleccionados de diferentes libros de texto

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Abalar móbil, correo electrónico
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.